

İSİM

chattr – Bir Linux genişletilmiş ikinci sürüm dosya sisteminin üzerinde dosya özniteliklerini değiştirir

KULLANIM

chattr [-Rv] [-v *sürüm*] [*kip*] *dosyalar...*

AÇIKLAMA

chattr bir Linux genişletilmiş ikinci sürüm dosya sisteminin üzerinde dosya özniteliklerini değiştirir.

Sembolik kip sözdizimi: `+-=[ASacDdIijsTtu]`

'+' işleci belirtilen özniteliklerin varolanlara eklenmesini sağlar; '-' işleci belirtilen öznitelikleri dosya özniteliklerinden çıkartır; '=' işleci ise belirtilen özniteliklerin dosya öznitelikleri ile değiştirilmesini sağlar. Bu işlecin kullanılmasından sonra dosyanın var olan öznitelikleri tamamen yok olur. Belirtilen öznitelikler eskilerinin yerini alır.

'u**ASacDdijsu**' harfleri dosyalar için yeni öznitelikleri seçer: **A** ile erişim zamanı güncellenmez, **S** ile güncellemeler eşzamanlı olur, **D** ile izin güncellemelerini eşzamanlı olur, **a** ile sadece dosya sonuna ekleme yapılabilir, **c** ile dosyalar sıkıştırılmış tutulur, **d** ile dosya dump uygulamasından etkilenmez, **i** ile dosya değiştirilemez, **j** ile jurnalleme yapılır, **s** ile silme güvenliği sağlanır, **T** ile izin tepe izin varsayılır, **t** ile dosya eklemesi ayrı bir blok ile olmaz, **u** ile silinememezlik sağlanır.

SEÇENEKLER

-R

Dizinlerin özniteliklerini ve içeriklerini ardışık olarak değiştirir. Dizin geçişleri esnasında karşılaşılan sembolik bağlar yoksayılır.

-v

Yapılan işlem hakkında daha ayrıntılı çıktı verir ve sürüm bilgilerini gösterir.

-v *sürüm*

Dosyanın sürümünü/nesil numarasını ayarlar.

ÖZNİTELİKLER

A

Dosyanın erişim zamanı güncellenmez. Bu, dizüstü sistemlerde disk G/Ç sırasında bir miktar tasarruf sağlar.

a

Sadece dosyanın sonuna ekleme yapılabilir. Sadece root ya da `CAP_LINUX_IMMUTABLE` özelliğine sahip bir süreç bunu ayarlayıp, değiştirebilir.

c

Sıkıştırılmış; dosyanın okuma–yazma sırasındaki açılması/sıkıştırılması çekirdeğin denetimindedir. Bu dosyadan okuma yapılmak istendiğinde sıkıştırılmamış veri döner. Yazılmak istendiğinde ise diske yazılmadan önce sıkıştırma yapılır.

D

Bir dizine uygulanır ve dizindeki değişiklikler diske eşzamanlı yazılır; bu dosya alt sisteminin 'dirsync' seçeneği ile bağlanmasına eşdeğerdir.

d

dump (8) çalıştırıldığında dosya yedekleme adayı olmaz.

E

Deneysel sıkıştırma yamaları tarafından, sıkıştırılmış dosyanın sıkıştırma hatasına sahip olduğunu göstermek için kullanılır. **chattr** kullanarak düzenlenemez veya sıfırlanamaz; bununla birlikte **lsattr(1)** ile görüntülenebilir.

I

Htree kodu tarafından isim-değer çifti tabloları kullanarak indislenmesinin geciktiğini belirtmek için kullanılır. **chattr** kullanarak düzenlenemez veya sıfırlanamaz; bununla birlikte **lsattr(1)** ile görüntülenebilir.

i

Değişmez; dosya içeriği silinemez, yazılamaz, dosyaya bağ oluşturulamaz ve ismi değiştirilemez. Sadece root ya da **CAP_LINUX_IMMUTABLE** özelliğine sahip bir süreç bunu ayarlayıp, değiştirebilir.

j

Jurnal; dosya içindeki bütün bilgiler, dosyanın kendisine yazılmadan önce, etx3 günlükleme sistemine yazdırılır. Fakat burada dosya sisteminin "data=ordered" veya "data=writeback" seçeneklerinden biri ile bağlanmış olması gerekir. Dosya sistemi "data=journalled" seçeneği ile bağlanmışsa, zaten bütün veriler günlüklenmiş durumdadır ve bu niteliğin bir anlamı kalmaz. Sadece root ya da **CAP_LINUX_IMMUTABLE** özelliğine sahip bir süreç bu niteliği ayarlayıp, silebilir.

s

Silinme güvenliği; bu özellik verilen bir dosya silindiğinde veri alanı sıfırlarla doldurulur.

S

Eşzamanlı güncellemeler; bu özelliği içeren bir dosya değiştirildiği zaman tüm değişiklikler diske anında yazılır, dosya alt sisteminin 'sync' seçeneği ile bağlanmasına eşdeğer özellik sağlar.

T

Bu özniteliğe sahip olan dizin, dizin yapısının tepesi olarak kabul edilecektir. Buradaki amaç, Linux 2.5.46 ve daha sonrasında kullanılan Orlov blok ayırıcıya uyum sağlamaktır.

t

Bu özniteliğe sahip olan dosyada, diğer dosyalar ile birleştirmeden dolayı bir blok parçalanması meydana gelmez (uç birleştirmeyi destekleyen dosya sistemleri için). LILO gibi dosya sistemini doğrudan okuyan ve uç birleştirmeli dosyaları anlamayan uygulamalar için bu gereklidir.

u

Silinememezlik; bu dosya silindiğinde içeriği saklanır. Bu, kullanıcıya, silinmiş dosyanın geri getirilmesini (undelete) isteme olanağı sağlar.

x

Deneysel sıkıştırma yamaları tarafından, sıkıştırılmış dosyanın ham içeriğine doğrudan erişilebileceğini göstermek için kullanılır. **chattr** kullanarak düzenlenemez veya sıfırlanamaz; bununla birlikte **lsattr(1)** ile görüntülenebilir.

z

Deneysel sıkıştırma yamaları tarafından, sıkıştırılmış dosyanın kirlenmiş olduğunu göstermek için kullanılır. **chattr** kullanarak düzenlenemez veya sıfırlanamaz; bununla birlikte **lsattr(1)** ile görüntülenebilir.

YAZAN

chattr Remy Card <Remy.Card@linux.org> tarafından yazılmıştır.

YAZILIM HATALARI ve SINIRLAMALAR

Linux 2.2'de, 'c', 's' ve 'u' öznitelikleri çekirdek dosya sistemi tarafından desteklenmemektedir. Yakın bir gelecekte, bu öznitelikler, ext2 dosya sistemine eklenecektir.

'j' seçeneği, sadece ext3 olarak bağlanmış dosya sistemlerinde kullanışlıdır.

'D' seçeneği sadece Linux çekirdeğinin 2.5.19 ve daha yüksek sürümlerinde geçerlidir.

TEMİNİ

chattr, e2fsprogs paketinin bir parçasıdır ve

<http://e2fsprogs.sourceforge.net> adresinden temin edilebilir.

İLGİLİ BELGELER

lsattr(1).

ÇEVİREN

Yalçın Kolukısa <[yalcink01 \(at\) yahoo.com](mailto:yalcink01@yahoo.com)>, Kasım 2003

YASAL UYARI

Bu çevirinin telif hakkı yukarıda belirtilen çevirmen(ler)e aittir. Özgün belgenin telif hakkı ve lisans bilgileri varsa ve belge içinde belirtilmemişse belge sonunda belirtilmiş olacaktır. Bu çevirinin lisansı, özgün belge için belirtilmiş bir lisans varsa ve bu lisans çevirinin de aynı lisansa sahip olmasını gerektiriyorsa onunla aynıdır, yoksa GNU GPL lisansı ve her iki durumda da ek olarak aşağıdaki koşullar geçerlidir. GNU GPL lisansı <<http://www.gnu.org/licenses/gpl.html>> adresinden edinilebilir.

BU BELGE ÜCRETSİZ OLARAK RUHSATLANDIĞI İÇİN, BELGENİN İÇERDİĞİ BİLGİLERİN VEYA KODLARIN NİTELİKLERİ İÇİN İLGİLİ KANUNLARIN İZİN VERDİĞİ ÖLÇÜDE HERHANGİ BİR GARANTİ VERİLMEMEKTEDİR. AKSİ YAZILI OLARAK BELİRTİLMEDİĞİ MÜDDETÇE TELİF HAKKI SAHİPLERİ VE/VEYA BAŞKA ŞAHISLAR BELGELERİ "OLDUĞU GİBİ", AŞIKAR VEYA ZİMNEN, SATILABİLİRLİĞİ VEYA HERHANGİ BİR AMACA UYGUNLUĞU DA DAHİL OLMAK ÜZERE HİÇBİR GARANTİ VERMEKSİZİN DAĞITMAKTADIRLAR. BELGELERİN KALİTESİ VEYA PERFORMANSI İLE İLGİLİ TÜM SORUNLAR SİZE AİTTİR. HERHANGİ BİR HATA VEYA EKSİKLİKTEN DOLAYI DOĞABİLECEK OLAN BÜTÜN SERVİS, TAMİR VEYA DÜZELTME MASRAFLARI SİZE AİTTİR.

İLGİLİ KANUNUN İCBAR ETTİĞİ DURUMLAR VEYA YAZILI ANLAŞMA HARİCİNDE HERHANGİ BİR ŞEKİLDE TELİF HAKKI SAHİBİ VEYA YUKARIDA İZİN VERİLDİĞİ ŞEKİLDE BELGEYİ DEĞİŞTİREN VEYA YENİDEN DAĞITAN HERHANGİ BİR KİŞİ, BELGENİN İÇERDİĞİ BİLGİNİN KULLANIMI VEYA KULLANILAMAMASI (VEYA VERİ KAYBI OLUŞMASI, VERİNİN YANLIŞ HALE GELMESİ, SİZİN VEYA ÜÇÜNCÜ ŞAHISLARIN ZARARA UĞRAMASI VEYA BİLGİNİN BAŞKA BİLGİLERLE UYUMSUZ OLMASI) YÜZÜNDEN OLUŞAN GENEL, ÖZEL, DOĞRUDAN YA DA DOLAYLI HERHANGİ BİR ZARARDAN, BÖYLE BİR TAZMİNAT TALEBİ TELİF HAKKI SAHİBİ VEYA İLGİLİ KİŞİYE BİLDİRİLMİŞ OLSA DAHİ, SORUMLU DEĞİLDİR.

E2fsprogs sürüm-1.32

Kasım 2002

chattr(1)

Bu dosya (man1-chattr.pdf), belgenin XML biçiminin \TeX Live ve belgeler-xsl paketlerindeki araçlar kullanılarak PDF biçimine dönüştürülmesiyle elde edilmiştir.

19 Ocak 2007